

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Meistaru iela 10-502, Rīga, LV-1050, tālr. 27343432, e-pasts seplp@seplp.lv, www.seplp.lv

Rīgā, 21.12.2023.

Nr. 25/6-3

Atzinums par 2023. gada 26. novembra iesniegumu Nr. 55/6-1 vērtēt LTV raidījuma “Panorāma” sižetu par Andra Ļubkas slepkavību Rēzeknē

2023. gada 27. novembrī Latvijas sabiedrisko mediju ombuds Anda Rožukalne (turpmāk tekstā arī – ombuds) saņēma [...] (turpmāk – Iesniedzējs), iesniegumu (turpmāk – Iesniegums), kurā lūgts izvērtēt VSIA “Latvijas Televīzija” (turpmāk – LTV) 2023. gada 25. novembra raidījumā “Panorāma” pārraidīto Dinijas Jemeljanovas sižetu “Uzņēmēja nāve Rēzeknē: strīds, kas pārauga slepkavībā” (<https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/25.11.2023-uznemeja-nave-rezekne-strids-kas-parauga-slepkaviba.id311529>), kas lasāms un skatāms arī sabiedrisko mediju vienotajā portālā LSM.lv (<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/25.11.2023-uznemeja-lubkas-iespejamas-slepkavas-dzivesbiedre-ja-nebutu-viram-pazelojusies-tragedija-nebutu-notikusi.a532916/#Echobox=1700964271>).

Iesniedzējs pauž neizpratni, kāpēc “LTV ziņu dienests nostajas slepkavas pusē jo interveja slepkavas sievu, kur parādīja viņu kā cietēju un Igoru kā cietēju sakot5 ka Igoram veselības problēmas bija” (šeit un turpmāk saglabāts iesniedzēja oriģinālais rakstības stils – *ombuda piez.*). Proti, dienu pēc tam, kad pavadīts mūžībā Rēzeknē noslepkavotais uzņēmējs un Ludzas novada domes deputāts Andris Ļubka, LTV pārraidījusi sižetu, kurā tiek intervēti nevis nogalinātā ģimene, radi, draugi, bet gan tiek atspoguļota aizdomās turamā pozīcija. “Mana sirds ir pilnā rugtuma, jo es esmu latvijas republikas pilsonis un nodokļu maksātājs, un man jaskatās ziņas kur vis ir nepareizi?” raksta Iesniedzējs.

Lai izvērtētu Iesniegumā minēto un sniegtu atzinumu, ombuds no 2023. gada 26. novembra līdz 20. decembrim iepazīnās ar Iesniegumā minēto LTV sižetu, veica tā padziļinātu analīzi, vērsās ar jautājumiem pie LTV galvenās redaktora, raidījuma “Panorāma” veidotājiem un žurnālistes,

dažādu jomu speciālistiem, kā arī konsultējās ar Latvijas Mediju ētikas padomi, kas arī izskata šo jautājumu.

Izvērtējot Iesniegumu, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

konstatē:

[1] 2023. gada 27. novembrī saņemtajā Iesniegumā Iesniedzējs lūdz izvērtēt 2023. gada 25. novembrī LTV raidījumā “Panorāma” pārraidīto sižetu par vietējā uzņēmēja un Ludzas novada domes deputāta Andra Ļubkas slepkavību Rēzeknē.

Līdzās iepriekš jau minētajam par sižetu, Iesniedzējs jautā: “Kāpēc Igors Haidajs slepkava tika rādīts kā cietējs, un Igora sieva kā cietēja! Kapec šinī sižetā latvieši tika atēloti kā kautkādi nacisti, kurš neieredz šo slepkavību un slepkava sievu? Vienā ziņā varetu saprast ka Igora sieva cieta no Andra Ļubkas puses un ka tur bija konflikts, bet igoram Haidajam nebija tiesības pacelt ieroci pret Andri, jo Latvija ir tiesiska valsts, kur konfliktus var risināt iesaistot policiju un visas tiesiskās instances, un Igors Haidajs pats izvelejas risināt konfliktu. Ko iepriekš izplanoja, neiesaistot likuma uzraugus, un atņēma cilvēkam dzīvību. (..) LTV zinu dienests ar savu sižetu centas saraudināt latvijas iedzīvotājus stāstot par Igoru Haidaju un viņa sievu! Un kā ir ar tiem kuri zaudēja Andri Ļubiku kurš arī bija uzņēmējs deputāts un sabiedrībā cienīts cilvēks? Kapec Panorama necentas noskaidrot kā jūtās Andra Ļubkas ģimene radi draugi? Sieva paši tuvakie cilvēki, ? (..) Slepkavas attaisnotas un cietušie kuri zaudēja tuvinieki, beigas bez maz vai padarīti par vainīgajiem?? Sabiedrība pazīstami cilvēki sociālos Twitteri ir arī dusmīgi par to ka zinu dienests nostājas slepkavu pusē!!!”.

Iesniegumā pausta vispārēja neapmierinātība ar sižetu, nav minēti konkrēti sabiedrisko mediju redakcionālo vadlīniju pārkāpumi.

[2] Lai izvērtētu Iesniegumu, ombuds 2023. gada 27. novembrī nosūtīja vēstuli Nr. 50/6-2 ar jautājumiem LTV galvenajai redaktorei Sigitai Roķei, LTV Ziņu dienesta atbildīgajai redaktorei Dagnijai Neimanei un LTV žurnālistei, sižeta autorei Dinijai Jemeljanovai. 2023. gada 11. decembrī uz nosūtīto vēstuli ombuds saņēma LTV atbildes vēstuli Nr. 243/1-6.2.

Izvērtējot konstatēto, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

secina:

[3] Ombuds ir saņēmis Iesniegumu, kurā pausta neapmierinātība ar LTV raidījuma “Panorāma” sižetu par Rēzeknē notikušo vietējā uzņēmēja un Ludzas novada domes deputāta Andra Ļubkas slepkavību, atspoguļojot par slepkavības izdarīšanu aizdomās turētā ģimenes pozīciju.

Iesniedzēja minētais sižets 2023. gada 25. novembra "Panorāma" izlaidumā sākas raidījuma 05:23 minūtē. Sižetu veido galvenokārt intervijas ar apsūdzētā puses informācijas avotiem. Par šo satura aspektu sižeta ievadā norāda ziņu raidījuma vadītājs, žurnālists Jānis Geste, sakot, ka savu versiju par notikušo atklāj aizdomās par slepkavību aizturētā Igora Haita dzīvesbiedre, tādējādi piesakot, ka šī būs viena no versijām. Šo pašu informāciju, ka piedāvāta vienas puses "versija", J. Geste sniedz arī pēc sižeta.

Sižetā nepārtraukti ir redzama arī žurnāliste, kura mēģina skaidrot notikušo – atrodoties, iespējams, vietās, kas saistītas ar slepkavībā iesaistītajām personām. Žurnāliste galvenokārt atstāsta šī sižeta varoņu teikto, noslēgumā sižetu papildinot ar dažiem faktiem, kā arī informāciju par nošautā A. Ļubkas tuviniekiem un kolēģiem, kas interviju atteica.

Sižeta sākumā saruna notiek ar aizdomās turētā I. Haita dzīvesbiedri Aļonu Haiti, kas atstāsta notikušo, līdztekus notikušo atstāstījuma formā skaidro arī žurnāliste. Sižetā tiek demonstrēti interviju fragmenti, kuros dzirdami žurnālistes uzdotie jautājumi.

Stāsts sākas ar vēstījumu par to, kā A. Haite sastapusies ar vīriešiem pie balta *busiņa* autostāvvietā pie viņas darba vietas. Žurnāliste informē, ka A. Haite nevienu no vīriešiem nav atpazinusi, bet tagad apgalvo, viens no viņiem – Andris Ļubka. Žurnāliste atstāsta arī to, kā iesaistītā persona jutusies un ko darījusi: piemēram, Aļona piesolījusi vērsties policijā, izplūdusi asarās, zvanījusi dzīvesbiedram. Tālāk pati intervējamā stāsta notikuma gaitu.

Līdztekus vērojams neskaidrs atstāstījums, piemēram, par to, ka Aļona zvanīja dzīvesbiedram Igoram, bet par notikušo uzzināja viņas meitas dzīvesbiedrs. Tālāk sarunā iesaistās Aļonas meitas dzīvesbiedrs jeb I. Haita šoferis, stāstot savu versiju par to, kā notika sastapšanās ar A. Ļubku.

Žurnāliste pēc tam atrodas uz ielas Rēzeknē, zinātājs atpazīs – Rūpnīcas ielas un Atbrīvošanas alejas krustojumā, skaidrojot, ka krustojums ir vieta, kur I. Haitis un viņa šoferis pamanīja A. Ļubkas automašīnu. Tiesa, nav gan skaidrs, vai žurnāliste ir noskaidrojusi, vai šis tiešām ir krustojums, kurā I. Haitis pamanīja sievas identificēto *busiņu*. Žurnāliste atstāsta to, kas noticis I. Haita automašīnā: krustojumā pie luksofora stāvēja auto, kura foto Igoram sūtīja Aļona. To pamanījuši abi, bet Igors pieņēmis lēmumu griezties riņķī. Teicis, ka vajag saprast, kas notika, apgalvo aizdomās turamais. Tālāk intervijā žurnāliste un šoferis mēģina skaidrot, kas notika veikala K-Senukai stāvvietā.

Aizdomās turamais: "Negribu neko sliktu teikt, bet viņš arī bija agresīvs."

Žurnāliste: Igors?

Aizdomās turamais: Nē, otrs cilvēks.

Tiek mēģināts skaidrot, kādā veidā viņš (A. Ļubka) bija agresīvs; žurnāliste informē, ka Haita šoferis apgalvo, ka strīds starp Andri Ļubku un Igoru Haitu pārauga kautiņā. Žurnāliste mēģina

noskaidrot, kurš pirmais sita, kā un kāpēc?

Intervijā ar I. Haita šoferi nav skaidrs, ko izmeklēšanai un skatītājiem sniedz žurnālistes jautājums – vai kaut ko vajadzēja darīt citādāk? Aizdomās turamais gan atzīst, ka – jā, bet neprecizē - ko?.

Sižeta noslēgumā tiek iekļauts Haitu ģimenes pārstāvju teiktais:

- A. Haites viedoklis, ka viņa esot vainīga, ka izcēlies konflikts;

- A. Haites meitas dzīvesbiedra atvainošanās.

Sižetā divas reizes tiek atkārtots, ka viņš ir viens no aizdomās turamajiem, un minēts, ka šoferis atrodas brīvībā, tomēr ierodas "atrādīties" policijai.

Žurnāliste min, ka A. Haite esot saņēmusi draudus, taču, kas tos izteicis, neatklāj. Papildu informācijas avoti nav minēti, tikai nobeigumā sniegta informācija par turpmākajām Haitu darbībām.

Sižetā izmantoti vizuālie kadri, kas filmēti Rēzeknes pilsētas ielās, notikuma vietā un Haitu dzīvesvietā. Intervijas ar apsūdzētā pusi notiek, visticamāk, Haitu dzīvesvietā. Sižetā žurnāliste informē, kādas atbildes galvenokārt sniedz iesaistītie, piemēram, kad Andris Ļubka nokritis, sēdies mašīnā un abi ar Igoru devušies prom. Kāpēc? Arī konkrētas atbildes nav, tādējādi autore vērš skatītāja uzmanību uz vienas no pušu izvairīšanos no atbildēm.

Sižeta nobeigumā izskan fakti, ka:

- 1) Igoram Haitam piemēroto drošības līdzekli apcietinājumu viņa advokāts grasās pārsūdzēt;
- 2) Pēc LTV rīcībā esošās informācijas, slepkavības ierocis joprojām nav atrasts, bet materiāla ballistikajai ekspertīzei pietiekot;
- 3) Igoram Haitam nebija ieroča turēšanas atļaujas.

Jāteic, sižeta laikā nenotiek konsultēšanās ar operatīvajiem dienestiem vai citām iestādēm, piemēram, Valsts policiju.

[4] LTV atbildes vēstulē norāda, ka 2023. gada 25. novembra sižetu ir izvērtējusi gan Latvijas Televīzijas redakcionālā padome, gan Ziņu dienests un pārkāpumus nav saskatījis.

Skaidrojot sižeta veidošanas mērķi, LTV raksta: “Gaišā dienas laikā, publiskā vietā nošauj vietējā sabiedrībā labi pazīstamu cilvēku – neikdienišķs notikums, kas rada daudzus jautājumus – kas, kā un kāpēc ir noticis? Kas izraisīja tik smagu noziegumu? Jau nozieguma dienā Valsts policijas priekšnieks Armands Ruks aģentūrai LETA sacīja, ka, citējam – “nozieguma apstākļi ir aptuveni skaidri, bet motīvs tiek skaidrots.” Policija arī apstiprināja, ka pēc tās rīcībā esošās sākotnējās informācijas, “mirkli pirms noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas starp iesaistītajām personām notika savstarpējs konflikts.” Sižeta veidošanas mērķis bija rekonstruēt tās dienas notikumus un saprast, kas bija konflikta iemesls, kas noveda pie tādas traģēdijas – slepkavības.” LTV ieskatā sižeta mērķis tika sasniegts un sabiedrība tika informēta par jauniem, līdz šim nezināmiem, nozieguma

apstākļiem.

LTV uzsver, ka sižeta tapšanas laikā žurnāliste uzrunāja visas puses – gan bojāgājušā ģimeni un viņa kolēģi, gan aizturētās personas ģimeni un otru aizdomās turamo. “Būtiski norādīt, ka informāciju, ko mums sniedza aizdomās turamais un aizturētās personas ģimene, mēģinājām pārbaudīt caur saviem avotiem, kas ir droši un uzticami, un avots apstiprināja notikumu gaitu un iemeslus, kas noveda pie traģēdijas,” raksta LTV galvenā redaktore Sigita Rože un uzsver, ka “žurnālists darīja savu darbu atbilstoši arī Latvijas Republikas likuma “Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem” 24. pantam, kas nosaka, ka žurnālistam ir tiesības vākt informāciju jebkādā ar likumu neaizliegtā veidā un no jebkura ar likumu neaizliegta informācijas avota”. Redakcija esot izvērtējusi, kad šo materiālu rādīt ēterā, ņemot vērā otras puses dažādās atbildes par iespējamo intervijas sniegšanu. Redakcija pieņēmusi arī lēmumu materiālu rādīt tikai pēc A. Ļubkas bērēm.

Savā vēstulē LTV vairākkārt uzsver, ka, veidojot sižetu, jau no paša pirmā brīža žurnālistei ir centusies bijusi vēlme uzzināt notikušā skaidrojumu no abām pusēm. “Vairākkārtīgi komunicējot gan ar nogalinātā uzņēmēja kolēģi, kurš LTV sniedza interviju slepkavības dienā, gan ar A. Ļubkas dēlu Lauri, žurnāliste atkārtoti lūdza interviju ar kādu no Ļubkas ģimenes. Sākotnēji tika teikts, ka nerunās, tad – ka varētu runāt pēc bērēm, tad tomēr atkal pārdomāja un teica, ka arī pēc bērēm nerunās. A. Ļubkas ģimene arī zināja, ka mums ir intervija ar otru pusi un ka top sižets, un arī tad tika lūgts sniegt interviju. Līdz ar to no savas puses esam darījuši visu, lai būtu nointervētas visas iesaistītās puses,” uzsvērts LTV atbildē. Tiek vērsta uzmanība arī tam, ka ēterā vairākkārt uzsvērts, ka konkrētais materiāls bija vienas puses viedoklis. “Vēlamies arī norādīt, ka tika uzsvērts arī par ieroci – ka tas nav atrasts un, ka tā klātesamība noziegumā rada daudzus jautājumus un ir būtisks aspekts izmeklēšanā. Tāpat arī to, ka izmeklēšana skaidros, vai nogalinātais un iespējamais slepkava iepriekš nav bijuši pazīstami,” teikts LTV vēstulē.

Laikā, kad ombuds saņēma LTV atbildi, LTV ēterā 2023. gada 28. novembrī ir izskanējusi arī intervija ar nogalinātā dēlu Lauri (<https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/28.11.2023-nosauta-uznemeja-lubkas-dels-ir-zemiski-noziegumu-attaisnot-ar-pasacinam-par-krievu-latviesu-konfliktiem.id311799>).

LTV kategoriski noraidām interpretācijas vai pieņēmumus, ka cenšamies attaisnot slepkavu. “Žurnālistikā mēdz būt situācijas, kad notikumā iesaistīto pušu viedokļi izskan nevis vienā, bet atsevišķos sižetos. (..) Mēs veicam secīgas izpētes darbības, lai informētu sabiedrību par dažādiem mums pieejamiem šīs lietas apstākļiem, centāmiešos rekonstruēt notikumu gaitu un turpināsim sekot notiekošajam,” norāda LTV galvenā redaktore un uzsver: “Ir notikusi slepkavība. Žurnālistu pienākums ir skaidrot atbildes uz jautājumiem, kas uztrauc sabiedrību. Žurnālistu pienākums ir

informēt par jaunatklātiem apstākļiem notikumos vai procesos. Taču žurnālisti nevar uzņemties atbildību par to, ka notikumu gaita vai atklātie fakti kādam ir nepatīkami vai nepieņemami.“

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

vērš uzmanību:

[5] Sabiedrisko mediju ombuds atzinumus sniedz normatīvo aktu definētajās kompetences robežās un izmantojot sabiedrisko mediju redakcionālās vadlīnijas un Rīcības un ētikas kodeksu normas, kas attiecas uz profesionālo ētiku un tās ievērošanu redakcionālajos lēmumos un profesionālajās procedūrās, kas veiktas sabiedrisko mediju satura veidošanas procesā. Nedz normatīvie akti, nedz sabiedrisko mediju redakcionālās vadlīnijas un LTV Rīcības un ētikas kodekss nedod ombudam tiesības sniegt iesniegumā minēto apstākļu juridisko izvērtējumu, ombuds nevērtē Iesniedzēja uzskatus vai iesniegumā pausto viedokli.

Izvērtējot konstatēto, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds Anda Rožukalne

atzīst:

[6] LTV1 raidījuma “Panorāma” 25. novembra sižets tika izvērtēts, ņemot vērā sižeta veidotāju mērķi rast papildu informāciju un censties rekonstruēt traģiskā notikuma gaitu. Sižets ir vienpusīgs, jo tajā, līdzās notikuma kontekstam, galvenokārt izmantota informācija, ko snieguši par slepkavību aizturētās personas ģimenes locekļi. Tiek piedāvāta informācija, atmiņu fragmenti par slepkavības dienu un notikušā interpretācija, kas kvalificējama kā viedoklis un kas, cita starpā, negatīvā veidā raksturo nogalinātā uzņēmēja A. Ļubkas komunikāciju ar A. Haiti. Citu avotu sniegto informāciju vai viedokli sižeta veidotājiem nav izdevies iegūt un šis aspekts rada ar ētiku saistītas problēmas un jautājumus. Viena daļa jautājumu attiecas uz cieņas jēdzienu un cilvēcību, kas ietver cieņu pret nogalināto un cieņu pret nogalinātā A. Ļubkas ģimeni. Šis aspekts ir izvērtējams, gan analizējot sižeta saturu, gan tā publicēšanas laiku un paredzamo uztveri, kā arī notikumu tālāko rekonstrukciju. Otra ētikas jautājumu daļa saistīta ar taisnīguma izpratni un tās radītajām emocijām, piedāvājot plašu sava viedokļa izklāstu pusei, kas, iespējams, cenšas mazināt savu atbildību par publiskā vietā pastrādātu slepkavību. No žurnālistikas profesionālās loģikas viedokļa ir pamatoti vākt un apkopot, kā arī novērtēt visu pieejamo informāciju un dažādas notikušā interpretācijas. Par slepkavību aizdomās turētā ģimenes locekļu notikuma versijas uzklauššana ir daļa no žurnālistu darba. Tas nenozīmē, ka žurnālisti nostājas kādā no pusēm, atbalsta vai popularizē kādu no versijām, vai vēlas ietekmēt sabiedrības noskaņojumu par labu kādai no pusēm.

Sižets ir tapis pēc vairākām ziņām, kas kopš 2023. gada 17. novembra tika pārraidītas medijos,

informējot par uzņēmēja Andra Ļubkas slepkavību Rēzeknē. Sižeta vērtējumā analizēti tajā piedāvātie fakti un viedokļi, to izklāsta skaidrība un precizitāte, avotu vērtējums, sižeta autoru pamanītās pretrunas un neskaidrības, kā tas ir raksturīgi kriminālžanra žurnālistikas principiem. Tas nozīmē, ka, aktuāla nozieguma atspoguļojuma procesā, informācija tiek iegūta pakāpeniski, daļa informācijas nav pieejama, tiesībsargājošās institūcijas informācijas sniegšanā prioritizē vai pirmajā vietā liek izmeklēšanas intereses, žurnālistam ir jārēķinās ar ierobežojumiem, salīdzinot un apkopojot faktus, kas nonāk žurnālista rīcībā nestrukturētā veidā un no dažādiem avotiem. Vērtējumā iekļauti kritēriji, kas palīdz skaidrot, vai LTV1 publiskotajā saturā ievērota nevainības prezumpcija.

Vērtējot sižeta veidošanas apstākļus un tā saturu, noskaidrots, ka tā avotu izvēle ir bijusi neatkarīga, visa sižetā iekļautā informācija ir kritiski izvērtēta un pārbaudīta, pirms sižeta publicēšanas pārbaudot publiskotās versijas detaļas.

Izvērtējot dažādus sižeta veidošanas posmus, noskaidrots, ka nebija iespējams iegūt otras puses viedokli un publikācijas novilcināšana nebūtu izmainījusi iespējas to iegūt.

Sižeta saturu veido oriģināla informācija, kas iegūta gan no intervijām ar Igora Haita ģimenes locekļiem, kā arī citiem avotiem. Žurnālists savā darbā ir atkarīgs no avotiem, tam ir pienākums tos kritiski vērtēt un pasargāt, ja avotu atklāšana var traucēt izmeklēšanu, nodarīt kaitējumu informācijas sniedzējam un mazināt uzticēšanos žurnālistiem. Vienlaikus, informācijas atspoguļojums nedrīkst būt tendenciozs, ir jāpiedāvā pietiekams konteksts.

Sižeta sākumā un tā beigās LTV1 raidījuma “Panorāma” vadītājs Jānis Geste uzsver, ka sižetā ir iekļauta vienas puses “versija”, jo notikusī slepkavība atstājusi “neatbildētus jautājumus”. Tas ir pamatots secinājums, jo iepriekš sabiedrībai tika ziņots par slepkavības faktu, īsi raksturojot slepkavības vietu un iespējamo iemeslu. Žurnālisti 2023. gada 25. novembra sižetā cenšas meklēt atbildes uz neskaidriem un līdz tam brīdim neatbildētiem jautājumiem. Sižetā, kas ietver sabiedrībai nozīmīgu informāciju, netiek apgalvots, ka visas atbildes ir noskaidrotas, tieši pretēji, tiek skaidrots iemesls, kāpēc sižets ir vienpusīgs. Sižeta pieteikumā J. Geste ar cieņu informē par uzņēmēja A. Ļubkas bērēm, kas notikušas iepriekšējā dienā. Bēru datums noteicis arī sižeta publicēšanas laiku. Lai gan informācija bija sagatavota jau iepriekš, ētisku apsvērumu dēļ tā publicēta pēc A. Ļubkas bērēm.

Sižetā pietrūkst otras iesaistītās puses un izmeklēšanas informācijas avotu viedoklis, par ko sižeta autore informē, sakot, ka uzņēmēja “ģimene un kolēģi interviju atteica”. Sižeta saturu lielākoties veido tā autores sniegtā informācija, uzdotie jautājumi un faktu pieminēšana (kopā 1 minūte 13 sekundes) un tā autores veidots notikumu atstāsts, to kontekstualizācija (3 minūtes 8 sekundes; kopā D. Jemeljanova sižetā runā 4 minūtes 21 sekundi). Igora Haita dzīvesbiedre Aļona Haite

sižetā izsakās 1 minūti 12 sekundes, aizdomās turētais – 1 minūti 19 sekundes, abi informācijas avoti kopā runā 2 minūtes 31 sekundi.

Sižeta autore piedāvā pietiekamu ieskatu iepriekš medijos ziņotajā par notikušo un agrākajā notikuma versijā, cenšas pievērst uzmanību dažādām detaļām – nezināmai informācijai, pretrunām, notikuma detaļām, faktiem. Interviju gaitā gan publiskotajā versijā, gan visā materiālā, kas ir savākts, sižeta autore saglabā neitrālu pozīciju, viņa uzdod papildu jautājumus, necenšas piedāvāt nekādu vērtējumu teiktajam un nevispārina vai neabsolutizē izskanējušās versijas, tikai uzklausa tās un norāda uz pretrunām vai uzdod papildus jautājumus, fiksējot arī informāciju, ja kāds no uzdotajiem jautājumiem nav atbildēts. Sižetā iekļauta Haitu ģimenes pārstāvja atvainošanās A. Ļubkas ģimenei, paužot līdzjūtību A. Ļubkas ģimenes pārstāvjiem, kas noziedzīga nodarījuma rezultātā zaudējuši savu ģimenes locekli.

Sižetā vairākkārt norādīts, ka informācija ir vai nav pieejama, sniedzot iespēju skatītājiem sekot tās izklāstam, kā arī nodrošinot atbilstošu žurnālista darba caurskatāmību. Kad A. Ļubkas ģimene pieņēma lēmumu sniegt savu skatījumu par notikušo, LTV tika izveidots sižets, kas atspoguļoja otras puses viedokli. Tas pārraidīts 2023. gada 28. novembrī. Iepriekš publicētā informācija un jaunas informācijas – A. Ļubkas ģimenes skaidrojums, kurā ietverta arī reakcija uz 2023. gada 25. novembra sižetā teikto, uzskatāms par Rēzeknē notikušā nozieguma žurnālistiskās rekonstrukcijas procesa daļu.

Pēc sižeta izvērtēšanas atzīstu, ka veidojot LTV “Panorāma” 2023. gada 25. novembra sižetu “Uzņēmēja nāve Rēzeknē: strīds, kas pārauga slepkavībā” nav pārkāptas sabiedrisko mediju redakcionālās vadlīnijas.

Vienlaikus, jāatzīmē, ka sižetā ir saskatāmas atsevišķas profesionālas nepilnības. Teiktais attiecas, piemēram, uz sižeta autores neverbālo komunikāciju intervijas laikā Aļonas Haites mājās, kā arī uz detalizētas informācijas trūkumu par intervēto ģimeni, jo šāda izvērsta informācija tikusi sniegta par Andra Ļubkas darbību un ģimeni. Krimināllietu eksperta vērtējums būtu noderīgs Rēzeknē notikušā noziedzīgā nodarījuma būtības izpratnei. Padziļināta izpēte nepieciešama, lai izprastu, cik pamatota ir sižetā izskanējusī informācija par iespējamām etniskās neiecietības izpausmēm, kuras sižeta sākumā izklāsta, ar noziedzīgo nodarījumu saistītā, A. Haite. Saņemot pretrunīgu auditorijas reakciju un neizpratni par sižeta saturu, LTV būtu jāskaidro pieņemtie redakcionālie lēmumi, uzņemoties par tiem atbildību.

Noslēgumā vēlos piebilst, ka, nepieņemams Iesniegumā minētais, ka I. Haits šo slepkavību ir izplānojis, kas liecina, ka Iesniedzējs savā Iesniegumā neievēro nevainīguma prezumpciju.

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas
līdzekļu ombuds

*(paraksts)**

Anda Rožukalne

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU